

Svarbu!

Amerikos Lietuviskaičių Žinias

Jau rengiamas prie Amerikos Lietuviskaičių metinio išvažiavimo. To išvažiavimo tikslas yra dvejopas: Idealius materialis. Idialiniu mūsų tikslu yra — dirbti lietuvių kultūrinį darbą beskleičiant apšvietą, beskiepijant Lietuvos nepriklausomybės steigimo tikslą, o kad tai vykdyti, turime remti savo tikslus — Amerikos Karo pastangas, kad greičiau laimėtume šį karą, nes sulig Atlantičios Okeano Charterio — Šis karas atgintųjų kariaujančių tautų yra vedamas prieš Ašį už laisvinimą mažųjų ir pagertųjų tautų, kurių tarpe randasi ir mūsų Lietuva.

Antras mūsų tikslas yra materialis — ekonominis. Reikia, kad įvykdinti mūsų tikslų pasibrėžimą, mes turime sustiprinti spaudos centrą. Amerikos Lietuviskaičių be pagalbos savo skaitytųjų to padaryti neįmanoma, o ypatingai šiuo karu, kada viskas brangu, o turint karo užsakymų, pajamos ne visuomet padengia išlaidas, o čia ir darbininkų stoka pasireiškia dėl kurios priežasties kai kada prisieina ir suvėluoti ar pasilenkti su viena kita jo puse. Tai neišvengtina ir todėl tai atspirašome gerb. skaitytųjų.

Šis, metinis Amerikos Lietuviskaičių išvažiavimas įvyksta ketinami (prieš Labor Day) 3-čią Rugbejo dieną, t. y. m. Jurgio Babsausko Patalijone, Leicester, Mass. Ten kur pereinamais metais (prieš) Todel kviečiame savo gerb. skaitytuosius per tą trumpą laikotarpį pasidaruoti savo spaudos palaikymo reikale. Prašome tų savo skaitytųjų, kurių prenumeratos pasibaigė tuojau pasinaujinti. Tie, kurie gavo skiriamas dovanas dėl išvažiavimo knygelės, kviečiamy ypač prašomi išrašyti tiktietikus ant savo vartelių arba juos paskleisti tarpe savo vienintelių. Kurie daugiau paskleis, gaus dovaną jų vardai bus paskelbtas spaudoje. Ant galo, kviečiame visus iš anksto rengtis į lietuviškos spaudos palaikymo Piktiną. Bus muzikala programa, geri kalbėjimai, žaidimų bus ikvaliai. Yra erdvė svetainė, kur jaunimas turės progos pasilinksinti ir žavėjantis orkestras.

Am. Liet. Adm.

RUSAI PEREJO VILSIA

London. — Maskvos radio pareiškė, kad rusų kareiviai pakeičė Lietuvišką Brestą (Brestas) rusų armijos daliniai perėmė Vilnos upę ir maršalas Konstantin Rokossovskij siūnia rusų šarvuotus dalinius iš Lublino. Rusai jau stojo 28 mylias nuo Varšavos ir netoli vokiečių Silesijos. Vakaruo sovietai paėmė Narvą ir pasiekė užengė iki 100 mylių nuo Vilnos. Baltikos fronto kareivių likai buvo pasistūmė iki 65 mylių nuo Rygos ir 100 mylių nuo Klaipėdos ir Tilžės. Rusai puolė penkias ar šešias vokiečių teritorijas, Lvove, Stanislovoje, Dage, Daugapily, Bialastoje ir kitose, kur įvyko kruvini susidūrimai.

Nr. 31-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS. LIEPOS (JULY) 29-tą dieną, 1944 m. Telefonas Dial 5-1094 Vol. XXV

PABALTIJOS 3-JU VALSTYBIU FEDERACIJA

LATVIAI REIKALAUJA BALTIKOS FEDERACIJOS IR PRIEŠINASI SUJUNGIMUI SU SOVIETŲ RUSIJA

Washington, D. C., liepos 26-tą. — Dr. Alfredas Bilmanis, Latvių Ministeris. J.V. Valstybės Departamentui įteikė požeminės Social-Demokratų partijos pareiškimą, kad Sovietų Rusija įsteigė nelegališką diktatorišką režimą Latvijoje ir pasiūlė pokarinę Baltikos šalių konfederaciją, nepriklausomą Sovietų Unijai. Dr. Bilmanis, kurį Valstybės Departamentas pripažįsta kaip oficialų Latvijos ministrį šioje šalyje, neprisiminė kada Social-Demokratų partijos pareiškimas buvo gautas, bet jis sakė, kad pasiuntė jį Valstybės Departamentui kaip įrodymą vieningo Latvijos žmonių vriešingumo Sovietų režimui.

Latvių pasiūlymas savo ir kitų Baltikos šalių ateičiai: "Mes esame įsitikinę, kad Baltikos žmonių interesams, su laiku būtų įsteigta Baltikos šalių konfederacija glaudžioje ekonomiškos, politiškos ir militariškos unijos formoje."

Latvijos Social-Demokratų, kurie turėjo 20-tą nušimtį vietų Latvijos Parlamente prieš karą, įrodė, jog rusai okupavo jų šalį, 1940 metais sulaužydami visas sutartis; užgrobė šalį per neteisėtus balsavimus ir nutildė visus bandymus Baltikos šalių pasipriešinti inkor-

Worcesterio žinios

Cornell - Dubilier Streikas Užsibaigė

Virš 200 darbininkų sustreikavo trečiadienio ryte, bet tą pačią dieną susitaikė. Tie darbininkai dirbo Cornell-Dubilier Electric Corp., 8 Grafton gatvės. Streikas prasidėjo dėl priežasties trijų merginų ir vieno vyro paleidimo, bet užsibaigė kada kompanija sutiko juos suspenduoti vietoj paleisti, ir leist sugryžti dirbti pirmadienį. Darbininkų atstovas sakė, kad kompanija tuos keturius darbininkus paleido dėl unijos veikimo, bet kompanijos viršininkai aiškinosi, kad jie

sulaužė kompanijos taisykles.

Darbininkai čia nėra organizuoti, bet C. I. O. ir A. F. of L. unijų atstovai laikė konferenciją su kompanijos atstovais 6-tą valandą vakarė, kada susitaikė. Vėliau A. O. H. salėj susirinko 300 darbininkų, ir unijų atstovai ir nutarė užgirti tą susitaikymą. Cornell-Dubilier kompanija išdirba svarbią medžiagą Laivynui.

ARGENTINA PASMERKTA

Washington, D. C. — Diplomatiškas įtempimas tarp Jungtinių Valstijų ir Argentinos priėjo prie liepto galo, su paskelbimu Valstybės Departamento nusistatymu kaslink santykių su Prezidento Edelmira Farrell režimu Argentinoje. Dokumentas užsibaigė su rekomendacijomis kitom Amerikos respublikom, kad jos toliau irgi nepripažintų tą režimą, kuris remia ašį. Tas reiškia, kad Buenos Aires režimas bus diplomatiškai izoliuotas, iki jis neparodys, kad jis remia vien tik alijantus.

Buenos Aires, — Generalas Orlando Peluffo, Argentinos Užsienio ministeris, kalbėdamas savo šalies žmoniems, pranešė, kad Argentina atliko savo pareigas dėl palaikymo solidarumo kontinente ir kaltino Jungtines Valstijas dėl neteisingo užmetimo.

Jisai atmetė apkaltinimus buk Argentina remia ką kitą apart alijantų. Argentina jau yra nutraukusi susisiekimus su Vokietija ir Japo-

LIETUVIŲ, LATVIŲ IR ESTŲ DELEGACIJOS ATsilankymas WASHINGTONE

Washington, D.C. — Valstybės Sekretoriaus Cordell Hull vardu, Rytų Europos Skyriaus viršininkas p. Elbridge Durbrow priėmė lietuvių, latvių ir estų delegaciją, kuri atsilankė Valstybės Departamente, Washington, liepos 22-tra dieną. Priimdamas delegaciją p. Durbrow pasakė esąs įgaliotas Sekretoriaus Hull'o su ja pasikalbėti ir priimti dokumentus, kuriuos delegacija atvežė iš Washingtoną įteikt Amerikos Vyriausybei.

Delegacija įteikė Valstybės Sekretoriui per p. Durbrow Memorandumą ir Prašymą iš 16, mašinėle rašytų didelių puslapių, su Amerikos lietuvių Tarybos įgaliotinių, Latvių Komiteto ir Estų Komiteto parašais. Prie Memorandumo yra pridėta eilė dokumentų, liečiančių Lietuvą, Latviją ir Estiją su angliškais vertimais. Kitas toks pat Memorandumas ir Prašymas buvo įteiktas Prezidentui Rooseveltui, per jo administracinio sekretoriaus

p. Casey, raštinę. Valstybės Sekretoriaus įgaliotinis, p. Durbrow, užtikrino atsilankiusius pas jį lietuvių, latvių ir estų atstovus, kad Amerikos valdžia yra tvirtai nusistačiusi laikytis tų principų, kurie buvo paskelbti Atlanto Charterio, ir ji dėš visas pastangas, kad tie principai būtų pritaikyti visoms tautoms. Tas faktas, kad Jungtinėse Valstybėse iki šiol veikia, su pilnomis diplomatinėmis teisėmis Lietuvos, Latvijos ir Estijos pasiuntinybės ir konsulatai, liudija, jog Amerika pripažįsta Baltijos valstybių nepriklausomybę ir nekėtina jų teisių paneigti. Priėmimo Valstybės Departamente atgarsiai pasirodė didžioje Amerikos Spaudoje. Amerikos įtakingas laikraštis "The New York Times" įdėjo Baltikos šalim palankų straipsnį po antrašte: "Baltic States Await Liberation." Tas straipsnis buvo patalpintas, sekm., liepos 23-čią dieną.

nija; uždariusi ašies žinių ir propogandos agenturas; prašalino slapta radio stotis; įkalino karo laivo Graf Spee įgulą; neleidžia įžengti vokiečiam ir japonams į Argentinos teritoriją ir t.t. Generalas Peluffo sakė, kad Argentina remia alijantus visokiais budais. Argentina yra nutraukusi ekonomiškus santykius su ašimi ir užšaldė ašies turtus šalyje.

susprogdina ir uždega, nes pridėta juos padegančių kemikalų. Holandijos pakrašty jau paruošta pasiuntimui dar didesnių robotų, kurie galės pasiekti iki 250 ar 300 į Anglijos gilumą ir trukdyt fabrikantams.

Goebbelis Tiešina Nacius, Kad Frontai Laikysis

Londonas, liepos 26-tą. — Juo-šas Goebbelis načių aukščiausias vadas dėl generalės Mobilizacijos, kalbėdamas per radio Berlyne prižadėjo savo žmonėms, kad padėtis karo frontuose, ypač - Rusijos, pasikeis tuojau. Jisai pareiškė, kad kaip Vokietija taip ir okupuotos teritorijos bus naudojamos vesti karą iki pabaigos, nauji kareiviai ir ginklai bus pasiųsti frontams, bus sumobilizuota daugiau darbininkų, kad padidint karo gamybą. Jisai pastebėjo, kad vokiečių žmonės turės kęsti dar daugiau sunkenybių, bet užtai sakė, pasekmė to viso bus pergalė. Goebbelis sakė, kad naujas slaptas ginklas bus naudojamas kitą mėnesį ir tas pagelbės vokiečiam laimėti karą. Tas naujas ginklas greičiausia yra naujas pagerintas skrendantis robotas, kurs bus paleista iš Holandijos.

Pagerinti Dvigubo Didumo Robotai Siunčiami Anglijon

London, liepos 26-tą d. — Naciai padidino savo skrendančių bombų ofensyvą prieš Angliją atsiųsdami du sykiu didesnius robotus kaip pirmiau ir pridėjo prie reguliariškų 1,000 sv. robotų padegančių prietaisų. Vienas 2,000 svarų robotas pataikė į ligoninę, pietinėje Anglijoje, ir užmušė du paigyvenusius brolius, ir gailingą seserį. Robotas uždegė tokį gaisrą, kurs "ne bijojo vandens," ir labai sunku buvo užgesinti. Anglų priešlėktuvinis ofensyvas su pagelba karinių lėktuvų nušovė bombas iš dangaus po dvi kiekvieną minutą. Daug buvo susprogdintų ore, kitos buvo sunaikintos kaip tik prieš pasiekimą mažo miestelio pietinėje Anglijoje, gi daug buvo sunaikinti prieš pasiekimą Anglijos pakraščio. Nauji robotai dabar sykiu

LIETUVIAI AMERIKOJ

Mount Carmel, Pennsylvania BALF Skyrius Ir Drabužių Vajus

Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas įsisteigė Mt. Carmelyje. Valdybą sudarė: Antanas Dambrauskas — Pirmininkas, Kazimieras Beleske — Pirmas vice-pirmininkas, Elena Backus — Antras vice-pirmininkas, Juozas Patrick — Trečias vice-pirmininkas, Lenora Laurinaitis — Sekretorė, Harold Grossman — Spaudos sekretorius, Juozas Blewis — Kasininkas.

Drabužių Komisija: Ida Butts Morse — Pirmininkė, Lucy Urbanavičius — Vice-pirmininkė, Marijona Leskauskas — Sekretorė, Gerald Beierschmitt — Spaudos sekretorius, Marijona Nedzinkas — Kasininkė.

Vienos savaitės buvo paskelbtas drabužių vajus. Komisija uoliai dirbo ir ypač spaudos sekretorius Gerald Beierschmitt, mokyklos superintendent, plačiai rašė vietos dienraštyje "Item."

Komisija pasikvietė į pagalbą darbininkes-kus; miestelį padalino rajonais ir drabužių kolektojai-kes ėjo iš namų į namus. Skautai pagelbėjo sunėsiuoti drabužius ir p. Urbanavičienė, su karu važinėjo po namus kur buvo sukrauta didesnis skaičius drabužių. Daugelis savo karais, bei trokais, vežė drabužius į parapijos mokyklą. Be skirtumo titybos bei tautinės kilmės visi nuosirdžiai ir duosniai parėmė šį kilnų darbą. Naujų ir labai geros rūšies drabužių dovanų lietuviams nuo karo nukentėjusiems. Iš viso Mt. Carmelį drabužių surinkta 8,150; jų svoris siekia 6,500; jų vertė apie \$17,500.00.

Šis drabužių vajus įrodo kiek Amerikos lietuviai ir jų prieteliai užjaučia nukentėjusių nuo karo lietuvių sunkią buklę.

Reporteris

PHILADELPHIJOS PASTABOS

SLA. Seimas mūsų mieste laikytas birželio 36-30-44 m. jau praėjo. Tai buta gražaus ir įspūdingo Amerikos Lietuvių susivaišavimo. Be vyrų, seimam pribuvo daug Lietuvių moterų delegačių. Teko patirti nuo senesnių vyrų veikėjų, kurie pripažino, kad pirmu syk SLA. Seimam pribuvo tiek daug moterų. Jie mano, kad karo laikas jų skaičius padaugino. Girdi, vyrai užimti karo darbais negalėjo pributi, tai jų vieton, kuopos moteris parinko. Atrodo, kad tokiai vyrų delegatų pasireiškimas yra teisingas.

Birželio 25 d., sekmadienį prieš Seimo atidarymą, turėjome didelį "Vytauto" parke išvažiavimą-pikniką. Kadangi pas mus piknikų nebūta nuo 1941 metų, tai netik Seimo svečiams, bet ir vietos veikėjams ir apščiui žmonėms, buvo malonu laukuosna išvažiuoti. Vasaros karštis ir prie to dar šūtinys gamtos pridėtas traukte-traukė laukuosna šviežio oro ir vėsulos pasieškoti. O "Vytauto" parko jauni medukai, kuriuos vietos geri lietuviai sudosino apie 13 metų atgal, dabar jau išaugę, išsišakoję, ir duoda daug vėsos. Sutikau porą tokių Lietuvių, kurie daug prie parko ir sodinimo medžių prisidėjo. Bekalbėdami, net apsiverkė. Sako, tai musis įdėtas darbas, kuriuo ne tik mes patys, bet šandien suvažiavę iš tolimų miestų lietuviai svečiai turi kur prisiglausti ir pasigėrėti. Tai tikra tiesa. Juk jei ne "Vytauto" parkas, nežinia kur philadelphiečiai lietuviai būtų svečius priglaudę.

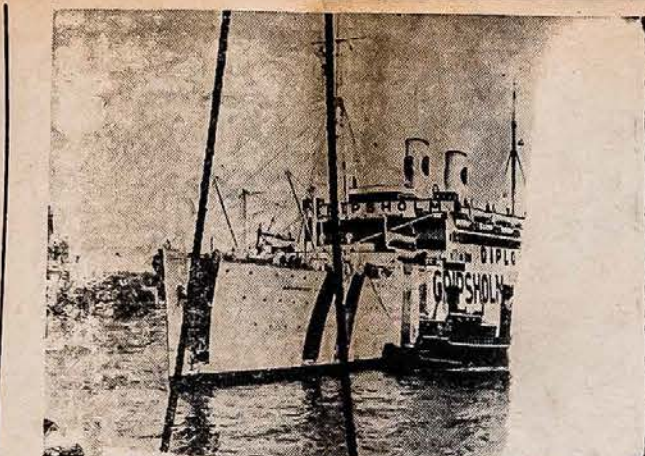
Apie patį seimą čia daug nerąšysiu. Kiek plačiau pateikiau žinių į oganą "Tėvynė", o prieto, reikia tikėtis, dar smulkiau apie jį praneš patys delegatai ir laikraščio redaktoriai, kurių apščiui Seime dalyvavo. Tiek turiu

pasakyti, kad Seimas buvo labai pavyzdingas. Išmintis ir rimtumas vyravo nuo pat atidarymo iki Seimo pabaigos. Mažų ginčų, kad ir buta, bet jie nesukėlė jokios didesnės audros, kurių buvo tikėtasi turėti. Senesni veikėjai sako, kad tokio Seimo taikaus ir rimto, SLA. niekadoms neturėjo. Rašytojas šių pastabų, budamas stebėtoju per visą beveik Seimo laikotarpį, yra viso to liudininku.

Po Seimo sesijų, pirmadienio vakare, Seimo rengimo Komisija svečiams delegatams ir delegatėms buvo surengus netikėtą pavašiniimą. O trečiadienio vakare buvo parengus šaunų bankietą. Čia jau valgis, trumpos bet reikšmingos kalbos, artistai ir gražios dainos davė dalyviams daug jausmo ir smagumo. Tai buta žmonėms gaivalingumo vakaras.

Svarbiausias Seimo uždavinys tai pravedimas senesnių narių į naujesnius skyrius, kuris sukėlė šiek tiek ginčų. Bet Seimui ištyrus nuodugnai reikalą, pasirodė, kad kitokios išeities nėra, ir perkėlimą (konversiją) turėjo praveisti. Užgirta ir gražiai Seimo priimtas, naujas SLA. prezidentas p. Laukaitis ir vice-pirm. p. Dargis. Užtvirtinta visos kito SLA. valdybos. Redaktorius palikta senas, p. P. Bajoras. Organas "Tėvynė" palikta kaip yra, su pridėtu, jei Lėšų Fondo rasis pinigų, organą pagerinti.

Seimas pasirodė ir duosnus ir kitiems Lietuvių reikalams. ALT. paskyrė \$2000 ir tiek pat Liet. Šelpimo Fondui. Nutarė užpirkti iš LVS. už \$500. "Timeless Lithuania" knygų ir jas praplėsti tarpe Amerikos institucijų ir švietimoenės. Tik vieno, ir tai labai svarbaus reikalo, seimečiai pamiršo, tai paaukoti Littuvos Atstovybėms palaikyti. Bet rašytoju nuomonė yra, kad tą pamirštą spraga, Seimas, gali atitaisyti. Amerikos Lietuvių Taryba, kuri gavo \$2000. iš SLA., turėtų pusę tos sumos arba gerą jos dalį pa-

ATVYKO SU 131 PASAZIERIU I AMERIKA Jersey City, N. J.—Laivas Gripsholm artinasi prie prieklauskos su 131 pasažieriu; iš jų 51 buvo sergantieji Amerikos kareiviai pakeisti dėl vokiečių nelaisvių; 73 Kanados kareivių ir 43 civiliai.

Dariaus Girėno Paminklo Komiteto Veikla

Jau pirmiau buvo pranešta spaudoj, atsikreipiant į lietuvius dailininkus bei piešėjus prašant jų pagaminti Dariaus ir Girėno ruošiamam statyti paminklui Brooklyne piešini, pagaminti kurį galima spręsti paminklo išvaizda. Bet iki šiol jokių žinių iš niekur nesulaukta, nors Komitetas ir siulo dovaną už tinkamą piešinį. Gal mūsų dailininkai labai yra užimti, ar mes per trumpai laiko davėme? Tad lauksime dar ilgiau. O jei kas tuom reikalu yra ką prirenge ar pageidautų daugiau informacijų, tai prašome kreiptis sekama adresu: Dariaus-Girėno Paminklo Komitetas, 280 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Paminklo Komitetas ir kelių vietinių draugijų atstovai laiko dažnai posėdžius ir svarsto paminklo reikalą. Štai gegužės 5-tą d., susirinkimas įgaliojo P. J. Montvilą, kuris vyko Čiugio, Amelgaimių konvencijon, kad šia proga pasiteirautų ir apie Dariaus Girėno ten pastatytą paminklą.

Birželio 16-tą d. viso komiteto posėdis, P. J. Montvila išdavė gražų raportą ir taipgi parodė nutrauktus paveikslus Chicagoj pastatyto paminklo mūsų žuvusių lakunų pagarbai. Visiems labai patiko to gražaus mauzoliejaus skonis ir paskatino mums energiškaiai dirbti, kad ir Brooklyne lietuviai ateityj galėtų pasididžiuoti savo pastatytu paminklu lakunų atminčiai, nes iš

šio miesto jie išskrido į ilgą ir pavojingą kelionę su tikslu nusileisti Kaune. Taipgi nutarta surengti iškilmingą bankietą lakunų pagerbimui vienuolikos metų sukakties skridimo. Pragma įvyks spalį (October) 14-tą s.m., šeštadienį, Piliiečių Klube, Brooklyn, N. Y., naudojant abidvi sales šiai iškilmei. Bilietai bus pardavinėjami iš anksto, todėl prašome gerbiamos publikos nuosirdumo neatsisakyti nusipirkti prie pirmo pasiulymo.

Lithuanica Aikštė ant Union Avenue. Hewes ir Stagg gatvių, Brooklyne kurioje ruošiamas pastatyti Dariaui ir Girėnui paminklą šį pavasarį, vėl tapo pagražinta, pasodinant vieną naują medį, vietoj nulaužto. Už tai reikia padėkoti parkų Komisijonierui p. Moses, kuris jau antrą kartą pataiso šią aikštę ir ne-neigiamai Dariaus Girėno Komiteto ir Piliiečių Klubo pirmininkų bendro prašymo reikalui esant patvarkyti šį parkutį.

Aukos paminklui dar labai reikalingos, todėl prašome gerbiamos visuomenės progai esant paaukoti. Teiktės siųsti čekiu ar Money Orderiu išrašant Dariaus-Girėnos Monument Fund o adresuokite komiteto išdininkui — Mr. John Spurga, Port Jefferson Station, Long Island, S. Y. Jis yra po užstatu. Už gautas aukas jų siuntėjui prisiųs kvitą, taipgi jusų aukos ir vardai tilps laikraščiuose.

Fondo koresp. J. Š.

LAIŠKAS IŠ UŽJURIO

Flavius Jankauskas, U. S. Merchant marine radio operatoris, pirmu syk rašo savo motinai kur nors iš Raudonųjų jurių sekančią laišką:

Sek. geg. 21, 1944 m. Brangi Mama: Štai, pagaliaus, siunčiu jums ilgą laišką, kurį tik dabar galėjau parašyti.

Turėjom labai ilgą vandenynais kelionę ir vis dar įriamės tolyn. Ims dar kelias dienas iki pasiekime pirmą prieklauską. Kur važiuosime iš ten, niekas nežino; gal but gryšim atgal. Jei jokių prietikių kelionėje neatsitiks, rugs. mėnesio pradžioje, grįšiu namon.

Visa kelionė juromis oras buvo labai gražus — nei lašo lietaus skirstyti Lietuvos Atstovybėms svietur. Tuomet visi liktų patenkinti ir niekas negalėtų Seimui primesti, kad SLA. nesirūpina Lietuvos reikalais. O pats Seimas tuomet jausis atlikęs šimtu nuosimčių savo darbus.

Apart Seimo, rašytojui buvo daug smagumo sutikti eiles senesnių veikėjų, tarpe jų ir nemažai valparaiziečių, su kuriais jau nebuvau matęs per virš 30 metų. Pasikeitėme trumpai mintimis apie pragyventus Valparaíso Universitete mokymosi laikus. Prisiminėme jau ir apie mirusius, kaip tai: Dr. Klimą, Philadelphiaj, Dr. Mikolaitį, Lawrence, Mass., inž Sklandžiu, Chicagoj, adv. Lukošių Waterbury, Conn., kun. Vaičiuną, Chicagoj, ir kitus. Nemaža gavau žinių apie gyvus, kurie daugiausia gyvena Chicagoj.

Kaip Valparaiziečiai, taip kiti profesionalai ir veikėjai, rašytojui atrodė gana stiprus ir veiklus. Prie to, turėjau smagumo ir laimės sutikti savo tikrą brolių Augustą ir jo žmoną Barborą, iš Cleveland, Ohio, kurių daug metų nebuvau matęs. Jaunystės laikų gera draugė Marijona Pundienė, iš Binghampton, N.Y. žodžiu, iš kurios kertės nežūrėm, Seimas mūsų mieste pasisekė visais atžvilgiais. Reikia tikėtis, kad visi delegatai ir delegatės išsivežė daug patenkimo ir įspūdį, kuriuos mokės perduoti savo rinkikams kuopose.

nematėme. Rašau šį laišką ant dėnio pusnuogis ir stebiu sykui lėtai subuojančias mėlso jurių vandens bangas. Štai po mano dešine, netoliausia, matau kaip per dumus, aukštus kalnus. Jau po vakarienes. Dienos laiku karšta ir žėrinti saulė slenka žemyn vakarų link, pralysdama kartais por retus debesis, kurie užtemdo jos skaisčią šviesą. Jau povakaris jaučiu kiek vėsiau.

Pirmadienis, Geg. 22-trą Siandien kiek šilčiau. Mano Radio kambary rodyklė rodo 98% karščio. Aš buvau vienas iš 5 parinktas svarbiams pasitarimui... Aš gerai pamenu kaip apleidus Philadelphia mane siurkščiai ir nemaloniai pavežiojo mažame laivyno botelyje... Aš dirbu visą laiką: 4 val. iš ryto ir tiek pat po pietų... Ar žinai, Mama, kad kada aš valgau pietus — Tu kelies, kada Tu eina gultis — čia saulė teka... Tarpe Jūs ir manęs yra 7 val. sirtumas... Musų laivą užpuolė tukstančiai žiogų, trijų colių ilgio; mes kovojame su jais tartum su Japonais...

Trečiadienis, Geg. 23 d. Siandien daug karščiau negu vakar. Radio kambary, kur dirbu yra 104' karščio; kiek vėsiau iš lauko; laivo pavėsyj — ten rodo 92' karščio. Kiti sako, kad kur važiuojame bus dar karščiau — šis karštis primins mums tik vėsumą... Mažiausias judėjimas švelno vėjelio priduođa didžiausį smagumą... girdžiu kalbant, kad neužilgo pasieksime prieklauską, kur galėsiu paleisti šį laišką. Ak, kaip norisi pamindžioti žemę vėlei! Nežinau, ar dabar, Mama, pažintum mane? Plaukai nuskusti atrodau kaip Papas... barzda auga gražiai ir gausi. Jau ir ruda odos spalva įgyjau, atrodau kaip arabas.

Trečiadienis, Geg. 24 d. Siandien 107' karščio mano Radio kambary. Aš turio tankiai išieiti laukan kiek šviežesnio oro plaučiuosna įtraukti. Pašėlęs karštis. Sako rytoj pasieksime prieklauską, tai galėsiu pasiusti šį laišką. Aš buvau pamiršęs Mamai pasakyti kaip... (pabaiga sakinio cenzurio, nes iškirpta). Mes matėme porą miestų, stovinčių pakraščiais. Taip arti mes prie jų prisirištinome, kad galė-

PICNIC!

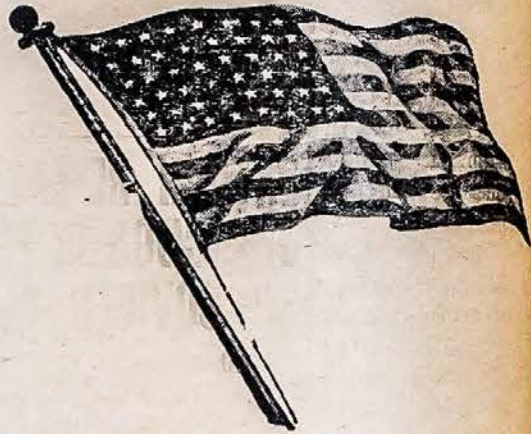
BOND RALLY AND PICNIC

10TH ANNIVERSARY LITHUANIAN RADIO PROGRAM

Sunday, July 30-th, 1944

Beautiful LAKE CHAUNCY PARK, Westboro, Mass.

This will be the picnic, you will never forget for the wonderful time in store for you! For your amusement, the picnic will be... a Gorgeous Fur Style Revue, styles of 1944. I. J. Fox of Boston under the direction of Bernard Korber... vorite "Pin-Up" Girl Contest with lovely prizes for the winner "Madame X" Fortune Teller; John Derwallis "hot" orchestra Worcester, Swimming, Canoeing, Songs and Fun for every Don's miss this date, if you can help it. Win a beautiful ticket prize.

HOW TO GET to beautiful, romantic LAKE CHAUNCY PARK, WESTBORO, MASS.

Automobile directions — From Boston and Worcester route 9 to Westboro, Lake Chaunicy Park.

Haverhill, Lawrence, Lowell, can take route 110, Marlboro and then to Westboro — Lake Chaunicy Park.

Greenfield, Orange, Athol, Gardner and Fitchburg, route 2 to Westminster, taking either route 64 or 62 to Westboro — Lake Chaunicy Park.

Lynn, Peabody, Malden, Chelsea, Medford, Everett, bridge, Arlington, Waltham, Charlestown, Watertown, Brookline, Brighton, Allston, Dorchester, Hyde Park, Roxbury, South Boston, all go by route 9 to Westboro.

All South Shore — Quincy, Weymouth, Rockland, ton, Abington, Hanover, Bridgewater, Middleboro, Walpole, Stoughton, Taunton, Norwood, Dedham, Needham, mingham, taking route 128 or 27 into route 9 to Westboro, Chaunicy Park.

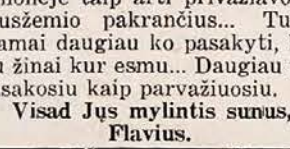
From Rhode Island, route 122 connects with route 9 to Westboro, Conn. through Hartford.

From Western Mass. through Springfield, Worcester, Westboro, Lake Chaunicy Park.

Buses go from your local cities, especially Worcester, Salem Sq.; from Boston at Park Sq.

Take the Worcester bus which goes every hour on the hour and get off at Westboro.

jome matyt jų gatves ir jomis vaikščiojančius vietos gyventojus. Už miestų — matyti kalnai įdeginų pieskynų kur jokio žmogaus nei gyvio negalima įžiūrėti. Tik keliose vietose galima buvo pastebėti žaliuojančią žolę, palmų medžius ir kitus žaliumus, kas atrodo butų atlikta irrigacijos keliu. Pirmu syk mūsų kelionėje taip arti privažiavome sausžemio pakraščius... Turiu Mamai daugiau ko pasakyti, bet Tu žinai kur esmu... Daugiau pasakosiu kaip parvažiuosiu.

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY

REIKALINGA LIETUVIŲ TĖ virš 16-kos metų vairių raštines darbuojančių visų informacijų kreiptis: Amerikos Lietuvių Taryba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

REIKALINGAS SVIEŽS darbininkas, ne mažiau 16 metų, turintis patyrimo spaustuose; pilną laiką dirbantis dienomis. Del informacijų kreiptis: Amerikos Lietuvių Taryba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

DUDOS DUONA TAI SKANI

Dudos duona tai skani, Giria jauni ir seni; Nuo duonos tyros ruginės, Worcesterio skaisčios merginos.

Duona minta visas svietas, Jai ant stalo pirma vieta — Duonos sviesto ir kavos, Pusrytėliams lig "alios!

NATIONAL BAKERY CO.

(Antanas Duda, Sav.) 12 Ashmont Ave. Tel. 2-5336 Worcester, Mass.

THIS GRAND MEDICINE

made especially to relieve 'PERIODIC'

FEMALE PAIN

And Its Weak, Cranky, Nervous Feelings—

Take heed if you, like so many women and girls on such days suffer from cramps, headaches, backache, weak, nervous feelings, distress of "irregularities"—due to functional monthly disturbances. Start at once—try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to relieve such symptoms because this famous medicine has a soothing effect on one of woman's most important organs. Taken regularly thruout the month—it helps build up resistance against such symptoms. Thousands upon thousands of women report benefits!

There are no harmful opiates in Pinkham's Compound—it is made from nature's own roots and herbs (plus Vitamin B.) IT HELPS NATURE. Also a fine stomachic tonic! Follow label directions. Worth trying!

Lydia E. Pinkham's VEGETABLE COMPOUND

LOST

Lost, a cough due to a cold—thanks to the soothing action of Smith Brothers Cough Drops. Smith Bros. Cough Drops contain a special blend of medicinal ingredients, blended with prescription care. And they still cost only 5¢ a box. Yes, a nickel checks that tickle.

SMITH BROS. COUGH DROPS

BLACK OR MENTHOL—5¢

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. \$2.50 In Foreign Countries \$3.50 Two Years Subscription \$4.00 One Half Year \$2.00 Single Copies 5 cents

Advertising rates on application. Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

ALADDIN'S LAMP PRODUCES AN UGLY GENIE!

Iš Magiškos Aladdino lempos pasirodė baisūs "gangsteris" Amerikos Karo Bonų sluoksniuais!'

KUKIME VERTI SENOJO LIETUVIŲ VARDŲ

Lenkų Skriaudos Lietuvai ir lietuvių riteriškumas. Lenkai - Gruobony ir Lenkai Geraširdžiai Unionistai Pirmųjų Dauguma ir Pastarųjų Mažuma. Amerikos Lietuvių Tarybos Šnuodegavimas Lenkams ir Katalikų Tarybininkų Praregėjimas. Vokiečiai, Masko Jai, Lenkai Bus Visuomet Lietuvos Priešai.

Kai 1939m. naciai žiauriai sumušė lenkus, o tuometiniai naciai sąjungininkai - bolševikai durė lenkams peiliu i nugara, apie 370,000 kvadratinų kilometrų savų ir svetimų žemių...

praktikoje ir toliau lenkų kaimas skendo verguvėje ir tamsoje. Ir mato lenkų pagėgėlis, kad tarp lietuviškojo kaimo ir lenkiškojo jau ne 20 - 30 metų pažangos tarpas, bet mažiausia 50, o kai kuriose vietose net ir 100 metų.

kuomet nebus draugai. Todėl pasirodysime verti senojo lietuvių vardo ir nesizeminkime. Kovokime iki paskutinio kraujo lašo; kaip senovės lietuviai kovoję. Tai yra vienintelis tiesus kelias i laisvę.

NE TĄ KELIĄ JIE PASIRINKO

Liepos 12 dieną vakarą, American Common salėje, New York, įvyko Lietuvių Amerikiečių Informacijos Centro pobuvius. Svečių ir viešnių prisirinko apie šimtas.

reikalas tokia kryptimi nuėjo. Neužlgo Lietuva, išvarginta nacių okupacijos, vėl bus sovietų okupuota. Iš naujo prasidės masinės žudynės, Lietuvos gyventojų persekiojimas ir trėmimas i Sibirą.

Tačiau tokių gerų intencijų "unijonistų" Lenkijoje buvo nedaug. Didžioji lenkiškosios visuomenės dalis, nenuvokdama Lenkijos pagėjimo ir nedarydama sau skrupulų bei teisės ir teisėtumo, siekė svetimų žemių grobimo ir tiek. Lietuvos atžvilgiu jie buvo be galo pikti nusistatę, pavydėjo jai jos padarytos pažangos ir tiesiekiė jos prijungimo i Lenkiją.

Todėl Amerikos Lietuvių Taryba, taip pat ir visos kitos organizacijos, susikuriosios Lietuva vaduoti, šiandien turėtų ne informacijos biurus steigti, bet ieškoti draugų tarp kongresmanų, valdžios pareigūnų, padaryt kontaktą su žymiaisiais Amerikos laikraštininkais ir komentatoriais, kurie prabilų i Amerikos visuomenę ir jų balsas tikriausiai pasiektų visą plačiąją Ameriką.

Paskutiniu metu aiškėn išylančios lenkų intencijos Lietuvos atžvilgiu aiškiai parodo, kad greta rusų ir vokiečių, nuožmiaus Lietuvos priešais yra ir lenkai. Šita pagaliau pastebėjo ir katalikiškieji tarybininkai. Liepos 1 d. "Drauge" tilpo vedamasis "Lenkų planas Lietuvai paglemžti," kuriame nurodoma, kad lenkų valdžia Londone išleido slaptas instrukcijas, kuriose sakoma, kad Lietuva po karo neprivalanti atsikelti kaip nepriklausoma valstybė ir kad Vilnius turįs priklausyti Lenkijai.

LAIC Šaukiasi Talkos!

Griniaus kalbos tema buvo "Lietuva strateginėje kryžkelėje." Jo kalba buvo "akademikiška" ir lieto periodą net "116 metų prieš Jėzų Kristaus gimimą."

Amerikos spaudos apžvalgai tobuliaus sutvarkyti, LAIC yra atsikreipęs i vieną stambesnę "Clipping Service."

Griniaus kalbos tema buvo "Lietuva strateginėje kryžkelėje." Jo kalba buvo "akademikiška" ir lieto periodą net "116 metų prieš Jėzų Kristaus gimimą."

Vienok vien Clipping Service patarnavimo nepakanka. Kukliais finansais disponuodamas, LAIC Clipping Service patarnavimą turi neišvengiamai riboti.

Lietuvos nusistatymas kitų valstybių atžvilgiu gražiai išreikštas Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo Akte: "Lietuva nutraukia visus ryšius, kurie kadaise yra buvę su kitomis valstybėmis."

Del tos pačios priežasties LAIC turi riboti ir tiesioginį periodikos prenumeravimą.

Lietuvos nusistatymas kitų valstybių atžvilgiu gražiai išreikštas Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo Akte: "Lietuva nutraukia visus ryšius, kurie kadaise yra buvę su kitomis valstybėmis."

Vadinasi, LAIC telieka išeitis: kreiptis i plačiąją Amerikos lietuvių visuomenę prašant neatsisakyti šiame reikale Centriui patalkininkauti.

LAIC svarbu gauti tiek laikraštinės, tiek metraštinės (magazini) iškarpas visais lietuvių ir Lietuva liečiančiais klausimais.

Tiek anglų kalba, tiek bet kuria svetimą kalba. Lietuvišką spaudą LAIC gauna tiesioginiai.

Siunčiamose iškarpose turi būti pėdsakai šaltinio (iš kurio butent laikraščio ar metraščio) vieta ir data.

Reikalui esant, pageidaujama turėti ir tikroji autoriaus pavardė (ne pennname).

Vienas-kitas lietuvis prie talkos šioje srityje jau yra prisidėjęs.

Iškarpas malonėkėti siuntinėti "Printed Matter" Lithuanian American Information Center, 233 Broadway, Room 3912, New York 7, N. Y.

Žarijos

Rašo: Br. F. Simons-Simokaitis

WASHINGTONAS IR MASKVA

Iš Maskvos ateina žinios, kad rusai sutvėrė lenkišką valdžią, kuri valdys rusų užimtas Lenkijos dalis. Visi žinom, kad lenkai turi savo valdžią Londone, bet Stalinas jos nepripažįsta, jis nori komunistiškos valdžios Lenkijoje ir kitur.

Washingtono, Sovietų Rusijos Atstovybės leidinyje paskelbė, kad neužlgo busianti Sovietų Eš tonija ir Latvija išlaisvintos, tuomi patim kartu Rusijos armijos briaunasi per Lietuvą ir viską naikina, bekariaudamos su vokiečiais. Iš Washingtono skelbia, kad Amerikos valdžia nepripažįsta Pabaltijos kraštų Sovietų Rusijos dalimis, taip sakoma, kad ir Anglija nepripažįstanti. Kaip tik dabar pasikeitęs Japonijos valdžiai, japonai sakosi nori draugiškų santykių su Sovietų Rusija. Japonija taipgi yra geruose santykiuose ir net talkininkai su Vokietija. Kaip tas visas bus išlyginta, sunku pasakyti.

BRETTON WOODS, N. H.

Praėjusioj savaitėj pasibaigė garsioji valiutos konferencija, kuri tęsėsi per kelias savaites. Pasitarimuose dalyvavo 44 tautos, Pabaltijos ir keletas kitų tautų "medalyvavo," bet joms bus lemta jei bus nepriklausomos, turėti tas pačias sąlygas, kaip ir tos šalys - tautos, kurios dalyvavo.

Iš Washingtono jaučiamas didelis pasitenkinimas ir Valstybės sekretorius Cordell Hull, padarė net specialų pareiškimą, kad konferencija Bretton Woods buvo pilnai paskėminga.

Zinoma, kalbant apie šią konferenciją, reikia nepamiršti, kad Amerikos ir Anglijos bei Rusijos ir kitų parlamentai turės užtvirtinti ir ypatingai Suv. Amerikos Valstijų Kongresas ir Anglijos House of Commons. Iki tas bus padaryta šios konferencijos nutarimai nebus įvykdyti.

TARYBOS KATASTROFA

Neseniai "Amerikos Lietuvis" buvo rašyta, kad Lietuvos Atstovybė ir Konsulatai gali pilnai suteikti Amerikos visuomenei reikalingas informacijas, nes tos įstaigos turi tinkamus žmones ir galimybes taip padaryti be milžiniškų išlaidų. Kaip dabar pasirodo neapsirakta, kad tas Informacijų Centras LAIC, vargiai yra kompetentiškas ir tos informacijos, kurios dabar reikalingos jiems, neįmanomos gauti.

Štai "Vienybė" rašo Liepos 14 š. m. p. V. Tysliavienė apie to LAIC įvykusį susirinkimą 12 d. Liepos, American Common salėje, kur dalyvavę apie 100 asmenų - svečių.

Rašėja nurodo, kad LAIC. "Ne Tą Kelią Pasirinko." Tenais taip skaudžiai įrodoma, kad net gaila to LAIC. Verta pastebėti, kad šiame savo susirinkime LAIC, įteikė svečiams ką tik išleista brošiūrėlė, prie kurios net keturi asmenys dirbo suvirš mėnesį laiko: -

"The Situation of the Church and Religious Practices in Occupied Lithuania."

"Under the Soviet Occupation 1940-41" "By A. Trakiškis" Published By Lithuanian Bulletin, New York, May 1944."

Šitokios literatūros, ką tik pagamintos, po 35 centus knygelė buvo apdovanota svečiam. Šioj knygelėj beveik viskas tik religinės bėdos surašyta, bet apie pačios Lietuvos klausymą nė žodis.

Dabar pažiūrėkime i Estonų išleista panašaus formato informacijų leidinį:

"Have the Baltic Countries Voluntarily Renounced Their Freedom?" "An expose based on authentic documentary evidence" "By August Rei Former President and last Estonian Minister in Moscow."

Pasižiūrėjus i patį vardą jau nekaltant apie turinį, reikia pasakyti, kad tas LAIC. leidinys yra vienpusiškos vertės, o jeigu LAIC ir Taryba mano, kad šitokie leidiniai galima palyginti su Estų, Latvių, Švedų propagandjos leidimais, tai geriaus tegul jie nedaro sarmatos visiems Amerikos Lietuviams. Lietuva jau net pavargo ir seniai prarado savo Nepriklausomybę, dėka vien-pusiško fanatizmo. Nors gerbiame visus tikiabas ir Amerikos visuomenę žino kaip bolševikai elgėsi su religijomis, bet visgi Lietuvos nepriklausomybės klausimas turėtų būti gvildena-

mas dabartiniu laiku, o sykiu ir Pabaltijos kraštų, taip kaip kitos civilizuotos tautos kad daro.

Štai p. Grigaitis "Naujienose" turi pakankamai drąsos, sakyti kad buk Simons-Simokaitis juos šmeižia, kad p. Tysliavienė negerai rašė ir toliaus jis šaukia, kad jeigu, girdi, šitokie raštai tilps apie "Lietuvos Vadavimą", busià 'blogai... Keista ir dar kaip keista, kad p. Grigaitis sustojo ant paskutinio baimės punkto. Juk jeigu daleisim, kad kiti rašo negerai, tai kodėl juos nesukritikuoti ir parodyti visuomenei, kad jie yra "klaidingi."

Taipgi ir p. Grigaičio skeldiamie gandai, kad bolševikai nesužinotų kas Taryboj ir LAIC darosi neturi pagrindo. Jei viskas bus daroma gerai, tai ko čia reiktų tų bolševikų bijoti?

Istorijos Kampelis

TELEGRAFAS. Greitos žinios, pranešimai, iš vienos vietos i kita, yra persiunčiama telegrafu. Žodinė komunikacija, tarp svarbių centrų, remiasi ant telefonu; komunikacija tarp plačiai atskirtu laivų plaukiojančių ant pliačių marių gali but perduodama tik bevieliu telegrafu.

Pirmas, kurs išrado, kad tam tikros magnetiškos adatos prietaisu, elektros jėga vielomis perneša žodžius i tolumiausias pasaulio kampus, buvo Oersted, danų tautos fizikas, kurs mirė 1851 metais. Tas išradimas nutiesė pamatą telegrafui ir telefonui.

1832 metais, Samuelis Morse, pradėjo tyrinėjimus ir tris metus vėliaus išstulino prietaisą, kuriuomi sekmingai persiunčiama žodžiai elektrinėmis vielomis. Sekančiais 1836 metais profesorius Wheatstone, Karališkios Kolegijos, Londone padarė elektro - magnetišką aparatą, kuriuomi jis persiuntė 30 signalų per keturių mylių vielos tolumą.

Metuose 1839 buvo nutiesta pirmutinė linija telegrafo tarp Londono ir West Draytono 13 mylių tolumoj, per W. F. Cooke. Morsas turėjo nemažai sunkumo, kol įtykino pirklūs apie naudingumą savo išradimo. Jie skeptiškai žiūrėjo i jo išradimą ir nenorėjo dėt pinigų i tai. Jam pagelbon atėjo valdžia, 1844 metais valdžia pasyrė pinigų nutiesimui telegrafo linijos tarp Washingtono ir Baltimores. Nuo to laiko Amerikoj ir Londone - Anglijoj pradėjo organizuotiis Telegrafo bendrovės ir tiesti linijas nuo miesto i miestą.

Kelis metus vėliaus visi žymesnieji miestai rytinėse valstyjose tapo sujungti Telegrafo vielomis ir prieš vidurj pereito šimtmečio telegrafo linijos buvo nutiestos iki Chicago. 1861 metais Amerikos valdžia pasyrė pinigų nutiesimui telegrafo iki Ramiojo Vandenyio pakraščiu.

Telegrafiškas susisiekimas tarp kontinentų buvo sunkesnis, bet Cyrus W. Field išrado priemonę tą sunkumą nugalėti.

1851 metais povandeniniai telegrafo kabeliai buvo nutiesti skersai Anglijos kanalo. Vielos tapo įviniotos i gutaperkas ir įleistos marių dugnan. Šešis metus vėliaus, Fieldas jau leido telegrafo vielas skersai Atlantiko, kad sujungti telegrafa Europą su Amerika. Nutiesus tris šimtus mylių vielos nutruko. Darbas liko kokiam laikui sulauklytas. 1865 metais Fieldas bandė vėl sujungti Europą su Amerika telegrafu, bet vidury okeano vielos vėl nutruko. Sekančiais metais jis darė trečią bandymą, ir jau paskėmingai nutiesė vielas marių dugnu. Šiame trečiame bandyme buvo surasta ir vielos, kurios pirmesniais metais buvo nutrukusios ir jos liko sunaudotos.

Bevielis telegrafas yra vėliausiai išrastas. Jį praktiškai panaudojo Jungtinj Valstijų Laivynas. Bevielio telegrafo žinių perdavimas gali sekmingai pasiekti net 4000 mylių tolumoj. Manoma kad su laiku tas išradimas bus patobulintas.

Telefonas, kurj išrado Aleksandras Bell yra daug patogesnis negu telegrafas, nes per jį galima susikalbėti girdžiant žodžius per tukstantis mylių. Jau yra išrasta ir bandoma ištobulinti, kad bus galima matytis vieni kitus, šnekant ant telefono.

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY JOIN THE PAY-ROLL SAVINGS PLAN

BUY EXTRA WAR BONDS Today!

LIETUVIAI IR SLAVAI

Kurie Slavai Geresni Lietuvių Kaimynai, Rusai ar Lenkai? Su Kuriais Slaais Pageidaujami Glaudesni Santykiai Po Karo?

LIETUVIŲ Tauta pilnai apsisprendusi būti nepriklausoma. Lietuvių apsisprendimas savistoviai gyventi ir savo krašto reikalus tvarkyti ryškiai užakcentuotais pasiskelbtame Lietuvos nepriklausomybės AKTE, vasario 16-tą dieną, 1918 m. Šis Lietuvių Tautos apsisprendimo noras tebėra dabar nenuneigiamu faktu. Mes, Amerikos lietuviai, pilnai tikime, kad Lietuva po karo bus pilnai nepriklausoma, kad jos politinės laisvės teisių neišvengiamai pasaulio demokratiškų kraštų vadai, bet Lietuvos santykiai su kaimynais po karo turi būti kitoki negu buvo praity. Todel geistina, kad šiame klausime visų lietuvių sąvoka būtų vienoda dabar ir ateity.

Pastaruoju laiku Amerikos lietuvių tarpe pasirodė viešai klausimai, diskusijos ne tik individualių, bet organizuotų grupių vadų tarpe, butent: "Su kuriais slavais būtų geriau Lietuvai turėti artimus širdingus santykius, su rusais ar lenkais?" "Šis klausimą kelia lietuvių komunistų ir katalikų vadai, šituo klausimu, be abejonės, domisi kitų politinių grupių lietuviai. Komunistų vadai sako: "Lietuvos santykiai su Sovietų Rusija glaudumas su Sovietų Rusija neišvengiamas, reikalingas ir bus naudingas Lietuvai." Katalikų tūli vadai sako: "Komunistinė Rusija tolimesnė mums už katalikišką Lenkiją!" Ne visi katalikų vadai tokios nuomonės, tikrai nekurie politikai buvo ir tebėra lenkams palankesni negu rusams, kurie ne katalikai.

Mūsų nuomone, gerumą ar blogumą slavų negalima spręsti komunizmo ar katalikizmo pasauliažiūra. Šis klausimas grynai tautinio, politinio, ukinio ir kultūrinio pobūdžio. Tatoi reikia jį spręsti istorinių faktų šviesoje, o ne srovine pasauliaziūros sąvoka ir nuotaika vaduojantis, kadangi šiame klausime gludi lietuvių tautinės egzistencijos išlaikymas, ir jų laimingesnė ateitis. Tikrai istorinių faktų šviesoje tegalima pasisakyti, kurie slavai praity ir dabar buvo ir yra geresni lietuvių kaimynai, ir su kuriais slavais mums būtų geriau ir naudingiau turėti gerus kaimyniškus santykius po karo.

Kame Gi Faktai?

Mes pažįstame savo kaimynus rusus ir lenkus, žinome jų tikslus veržimosi Lietuvon. Lietuvos santykiai su Lenkija buvo praityje du kartu ilgesni negu su Rusija. Lietuva turėjo 1565 m. Liublino uniją su Lenkija jai primestą, kuri gyvavo ligi 1795 m.; per tuos 230 metų lenkų — lietuvių bendrojo valstybės Lietuva pergyveno aršiausį laikotarpį savo tautinėje ir politinėje istorijoje. Kai kaimyniškos tautos sugriovė lietuvių — lenkų Uniją, pasidalino Lietuvą ir Lenkiją, didžioji Lietuvos dalis buvo valdoma Rusijos Cary — žandary; mažesnė

sostinė Vilnių ir dalį jo kraštą 1939 m.

Viršpaminėti faktai kaip su pirštu rodo, kurie slavai po pereito karo buvo geresni lietuvių kaimynai. Bet yra daugiau faktų, kurie rodo, kad lenkai buvo blogi ir tebėra blogi lietuvių kaimynai. 1938 m. po vokiečių ir lenkų draskymo Čekoslovakijos, Lietuva gavo Lenkijos ultimatumą. Lenkai šukavo: "Do Kowno!" Vokiečiai sakė: "Nach Memelburg." Šie Lietuvos kaimynai rengėsi pasidalinti Lietuvą! Tame krizės momente Sovietų Rusija buvo prietelanga Lietuvai, ji išpėjo Lenkiją ir kartu Vokietiją susilaikyti nuo žygio į Lietuvą, Pulk. Beko ultimatumu grumojimas Lietuvai nebuvo įvykdyntas.

Negana to, Lietuvos su Sovietų Rusija santykiai per dvidešimtmetį buvo ne tik normališki, bet draugiški. Politiniu, ukiniu ir kultūrinu atžvilgiu Lietuvos santykiai su sovietų Rusija būtų buvę žymiai geresni, jeigu Lietuva nebutų lenkų okupavimu Vilniaus krašto nuo Sovietų Rusijos atstumta 1920 m. Aišku, lietuvių ir rusų kaimyniški santykiai neturėjo galimybės išsivystyti ir pasiekti aukšto laipsnio, bet neabejojame, kad ateityje galės, nes po šio karo Vilnius ir jo kraštas bus Lietuvos, o ne Lenkijos.

Taipgi, reikia pasakyti, kad karui prasidėjus rusai nesisavino Lietuvos. Užėmę Lietuvą 1940 metais, rusai neskelbė pasauliui, kad šis Baltijos kraštas rusų daugumu apgyventas kaip darė lenkai užėmę Vilniaus kraštą 1920 m. ir dabar tebesako pasauliui, kad tas kraštas neginčiamai lenkų kraštas. Nepaisant visų esamų istoriškų ir etnografiškų faktų, lenkai neatsisakė nuo Vilniaus. Šie faktai iš netolimos praities rodo, kad rusai buvo ir tebėra geresni lietuvių kaimynai negu lenkai. Pastarieji buvo ir tebėra aršiausi Lietuvos neprieteliai! Todel galvodami ir kalbėdami apie lietuvių tautos santykius su slavais ateityje, privalome nepamiršti faktų ir tikrai faktų šviesoje privalome spręsti, kurie mūsų kaimynai buvo ir tebėra geresni ir su kuriais lietuvių santykiai glaudumo ir nuoširdumo pageidaujami bei galimi po šio karo.

V. M. Klausitis

MINTYS

Taip sklandžios nepailstančios mintys Dažnai neramos, dažnai keliauna, Ju tokia jų yra paskirtis Žmonijos naudai dirbti neliauna. Joms nēr rybų, nėra tvirtovės, Nėra nė žmogaus, kurs jas sustabdytų, Darbai kilniausi labai gerovės Plasnojas žmonių nesuvaržytų. Asmuo silpnutis; jam nėra vilties, Vien tikrai rankų užimtas darbas, Jo sklandžiosios mintys smilties Skraidys kartu su mūsų vargais. Mums praities mintys tebeskleidžia — Rodo taką tėvynainių tikrų, Su išgama niekad tenesizaidžia, Tešalina jį iš tarpo žmonių. Smarkiaus budėkit, vai mintys mūsų, Ir neužmirškīt brolių savo Tėvynės, Kurie ten vargsta po letena prūs — Sutrinkit priėšą laisvosios gadynės!...

P. Aukštikalnis

LENKŲ TEZĖS

Lietuviams žinoti lenkų galvoseną lietuvių klausimu yra ne tik reikalinga, bet ir butina. Ta prasme budingos yra lyg ir lenkų tezės lietuvių klausimu, išdėstytos priėdė prie jų nelegalaus laikraščio "Niepodleglosc" (š.m. IX, 15, nr. 18-19). Tas priėdas — brošiūrėlė vadinasi "Lietuva vakar, šiandien ir rytoj". Deja, techniškos sąlygos neleidžia reikiamu platumu nagrinėti visus ten iškeltus išvedžiojimus, tačiau nors pagrindinius tenka paliesti.

1. Pirmiausia — kaip lenkams atrodo Lietuva vakar — t.y., kaip jie dabar linkę žiūrėti į Lietuvos praity? Čia jų galvosenoje matyti aiškus pakitimas, nors iki pat galo nuosekliai ir nepravestas. Taip pav., naujiena buvo toje lenkų brošiūrėlėje skaityti, kad virš dvidešimties metų priešlenkišką tendenciją Lietuvoje patiems lietuviams turėjo teigiamų padarinių: padėjo sustiprėti lietuvių tautinei sąmonei, kas tuo metu buvo butina. Jei taip gali rasyti dabartiniai lenkų politiniai darbuotojai (nes tokio masto nebegali spauda, be abejonės, nėra "mėgėjų parašinėti" reikalas) — tai čia jau jų galvoje pažangos tendencija. Bet jei jie patys su tuo sutinka — tai budami nuoseklūs, jie neturėtų kaltinti lietuvių dėl tokios jų laikysenos, kuri buvo aukštesnių egzistencijos motyvų padikuota. Tiesa, čia pat iškeliami ir neigiami tokios laikysenos padariniai: ji išugdė lietuvių visuomenėje nesveiką priešlenkišką "psichologinį kompleksą", kuris klieudo realiai politiškai susigaudyti. Tas teigimas nėra visai teisingas. Tiesa — priešlenkiškas nusiteikimas yra — bet tas nusiteikimas nėra toks aklas, kaip lenkai nori jį pavaizduoti. Tai nėra nusiteikimas prieš lenkus vien dėl to, kad jie lenkai, bet prieš juos tik tiek, kiek jie graso pagrindiniams lietuvių interesams ir jų teisėms. Istoriniai faktai tai geriausiai patvirtina: 1939 m. rugsėjo mėn., vokiečių-lenkų karui prasidėjus, Lietuvos vyriausybė ne tik buvo raginama, bet dažniau dar kartus buvo vokiečių vyriausybės spaudžiama, kad ji pradėtų žygi prieš Lenkiją — ir lietuviams vis dėlto to nepadarė, nors patys lenkai Želigovskio rankomis buvo Vilnių pagrobė net sulaužant sutartį... Ir tik pagaliau lietuviams gavo Vilnių iš dabartinių lenkų sąjungininkų — sovietų, bet ir tai ne tokiu budu, kaip lietuviams norėtų. Kad toks Trojos arklio stiliumi Vilniaus atgavimas principiniai lietuviams nebuvo pageidaujimas — rodo ir pačioje lenkų toje brošiūrėlėje lietuviškai cituojamas posakis: "Vilnius mūsų, Lietuva rusų." Tad vis dėlto Vilnius grįžo Lietuvai be mažiausio tarptautinio delikto iš lietuvių pusės. Lietuva korektingai politiškai išsilaikė net prieš nekorektišką partnerį. Tai dar geriau iliustruoja kiti to periodo faktai: savų sunkumų prislėgti lietuviams rado pakankamo gilaus žmoniškumo, kad tikrai padoriai priimtų lenkų internetų mases, na, o be to paminėtinas ir išvargusio Vilniaus krašto, jį prijungus Lietuvai, mitybos ir kitų ukinių klausimų sprendimas, be jokių antilenkiškumo tendencijų, ką objektyviai lenkai ir patys pripažįsta. Tad apie tokį psichologinį priešlenkišką kompleksą, kurio sąvąje lietuviams nesugebėtų valdyti, ir kalbos negali būti; faktai tai griežta. O jeigu kartais toks priešlenkiškas kompleksas ir pasireiškia — tai dėl to ir patys lenkai yra nebe kaltės...

Toliau toje brošiūrėlėje liečiant praity bandoma pravesti tendencija, kad nepriklausoma Lietuva neįmanoma be nepriklausomos Lenkijos. Žlugus Lenkijai — neišlaikė ir Lietuva... Tačiau šitaip kalbėdami ir lietuviams, lenkai pamiršta, kad žlugus Čekoslovakijai žlugo Lenkija — atseit, Lenkija tegali būti tik esant nepr. Čekoslovakijai, kurios pagrindus patys lenkai dėl nesveiką priešlenkišką kompleksą padėjo griauti, kasdami sau duobę... Tačiau mes taip klausimo negalim statyti. Tai ne vienos — kitos valstybės buvimo klausimas, bet principinis tarptautinės sistemos klausimas. Ir tikrai keistai skamba lenkų teigimas, kad nuo jų priklausė Lietuvos nepriklausomybė, prisiminus, kad kaip tik dėl tos nepriklausomybės lietuviams teko su lenkais kovoti, arba prisiminus P.O.W.... Tad ne lenkų nuopelnas, kad Lietuva buvo laisva — ir lenkai to mums nekalbės — bet pačių lietuvių kieto darbo rezultatas. Ir Lietuva žlugo ne todėl, kad žlugo Lenkija, gi pastaroji ne dėl to, kad Čekoslovakai neišlaikė, bet visa tai buvo tragiški rezultatai pačios sistemos klaidų. Todel jei lenkai "atleidžia sau nuodėmes" dėl jų nesveiko priešlenkišką kompleksą, dėl kurio jie net įvykdė tarptautinį deliktą dar labiau susilpnindami pačią tarptautinę sistemą — tai keistai skamba jų priekaištai dėl lietuvių priešlenkišką kompleksą, kuris, kaip trumpai užsiminta — sunkiu metu net neišsiliejo neigiamumais ir pačių lietuvių politinių centrų buvo apvaldytas.

Tad pagalvokit, ponai lenkai, ir apie tai. Mes esam tikri, kad jūs mus suprasit, nes toje jūsų brošiūrėlėje jus jau rašot, kad per 400 metų šalis laisvos Lenkijos buvo laisva Lietuva bendrojo valstybėje — gi anksčiau Lietuvai lygus partnerio teisių nelabai norėjot pripažinti... Tinkamai pakoregavus visas pažiūras į praity — bus galima tinkamiau suprasti ir dabartį.

2. O kaip gi lenkams atrodo lietuviškasis šiandien? Čia deja — jų tezės labiausiai klaidingos. Jie lietuviams vaizduojasi sau, kaip vien ramiai susitaikančius su okupacija. Gi konkrečiai lietuvių — lenkų santykių plotnėje lietuviams leidžiasi vokiečiams panaudoti save prieš lenkus manydami, kad tuo budu vokiečiai esą pripažįsta lietuvių Vilniaus aspiracijas... Tai maždaug yra lenkų pažiūrų išėities taškas. Tačiau kokios primityvios pažiūros! Kaip naiviai jie vaizduojasi lietuvių visuomenę! Laimei padėtis tokia tragiška nėra. Kiek tai liečia sovietinę erą — tai lietuviškąjį Palekį su kaupu atstoja lenkų Wasilewska ir jos grupė. Apie tai vietos taupumo dėliai nėra kas daugiau ir kalbėti. Dėl vokiškosios eros reikia plačiai pasisakyti. Ar lenkai mano, kad Kubilino savivalda — tai Lietuva? Jei taip — tai būtų trumparegiška klaida. Ir Norvegija turi Kvislingą, kurio "vyriausybė" bendrabarbiuoja su vokiečiais, ir danų karališkoji vyriausybė "bendrabarbiavo" ir Prancūzijos Petenas-Lavalis "bendrabarbiuoja" — ir taip daugely kitų okupuotų kraštų. Tačiau vien dėl to niekas nekvestionuoja Norvegijos, Danijos ir kitų teisės ir savarankišką politinį gyvenimą. Pagaliau, formaliai Lietuvos padėtis dar geresnė, nes ji neturi vyriausybės, o tik okupacinę savivaldą, pačių okupantų rankomis sudarytą, tautos valios visai nereprezentuojančią. Jos negalima traktuoti, kaip politinį organą, bet tik kaip vokiečių administracinio aparato dalį — kaip vokiečių valdininkus, Lenkijoje tokių vokie-

čių valdininkų lenkų, santykiniai pažėmus yra pat. Tad principiniai šiuo formaliu poziciniu lietuvių ir lenkų skirtumas politiniai ne tokie didelis. Truputį kitokia forma ir lenkai turi pat vokiečių valdininkų lenkų, prieš kurias bėna neretai priešingai nusistatė, lygiai kaip kaip lietuvių visuomenės prieš Kubilino savivaldą. Tačiau lenkai čia didžiudamiesi argumentuoja, kad tikroji Lenkija — tai nelegaliai, pogrindyje, kianti ir galvojanti Lenkija. Teisingai! Šiame su tuo! Tačiau ir lenkai turi sugebėti pažiūrėti, kad tikroji Lietuva dabar taip pat yra žėmy ir kovoja panašiai kaip lenkai už savo tautos čiausias teises. Todel ne Kubilino ar kurio išsišokėlio veiksmams turi būti laikomi lietuvių veiksmais, nes jie Lietuvos neatstovauja ir Lietuva už juos negali būti atsakinga, lygiai kaip kaip kija juk nedaroma atsakinga už lenkų tautos veiksnius. Bet Lietuvą ir lietuviams atstovaujanti požeminiai lietuvių politiniai centrai, kaip ir lenkų, — ki čia tikroji lietuvių kova už savo tautos vedama ne mažiau energingai, kaip ir lenkų, sinis pasyvus viso krašto pasipriešinimas okupantams, visokių mobilizacijų fiasko ir ellė kitų našių reiškinii yra geriausias įrodymas, ko tikroji Lietuva — tai kartai ir atsakymai brošiūrėlėje iškelta klausimą — ką Lietuva Jau pats faktas, kad vokiečiai latvius ir estus palankiau traktuoti, kaip lietuvius, gali būti sakyti. Tad visai nepagrįstai toje brošiūrėlėje kai prikiša lietuviams, kad jie "savanoriškai kinko" į vokiečių vežimą. Už "savanorišką kymą" tautai universitetai neuždaromi, o padovaujami inteligentai netremiami (ger. Krupavičius, Aleksa, Jurgutis ir kt.) ir dabarties tikroji Lietuva, kitokia negu lenkų bandė ją vaizduotis. Ir todėl jei lenkai sveikata susiorientuoti — tai jie turės švęsti tyvias pažiūras apie dabartinę Lietuvą, turės suprasti, kur tos Lietuvos reikia išlaikyti, jei jis bando primesti lietuviams žydų indėlį, tai tas priekaištas tiek pat vertas, kaip ir tas mes bandytume primesti lenkams kalte už viencimo krematoriumus, kur masiniai žydai... Nes jeigu Osvienčinas yra Lenkija, tai nereiškia, kad butinai lenkai turi būti atsakingi, nors, tur but, ne be to, kad ten ir lenkų pareigūnų toje istorijoje... O tikrai tos tolerantiškas žydų atžvilgiu gali būti tik prieškarinio gyvenimo eigoje suprastai tuvoje žydai nepažinojo jokio antisemitizmo Lenkijoje — geriau nekalbėti... Tad vokiečių priekaištus lietuviams — lenkai turi spręsti rają dabarties kovojančią Lietuvą — ir jei ji jėgs, tai jie įsitikins kad jie neturi teisės jos žemiau už dabartinę kovojančią Lenkiją.

3. Toliau — kaip lenkai vaizduojasi Lietuvos rytoj. Jie negali atsisakyti minties, kad jos ateičiai kenks lietuvių psichikos apsaugos lenkofobija (priešlenkiškuma). Jai taip atsakyti, kad pačių lietuvių psichika dar labiau sunkinta... Čekofobija, lietuviufobija, ukrainofobija, gudofobija, rusofobija... užteks! Todel lenkai pripažins, kad apie "fobijas" geriau nebūti.

Toliau brošiūrėlėje įrodinėjama, kad "balkanizacija" priklauso praicitai: jokia nebė po karo nebus pavieniu, t.y. be tamprinio šio su aplinka. Gi valstybės tarp Lenkijos ir Lietuvos mažą priklausys savo tautų valios, ir tik jos spresiančios apie save. Tuo valstybių yra ir Lietuva. Ir Lenkija kaip tik galia dominuojantis veiksnys tuos klausimus sprendiant. Pridėti būtų galima, kad vis dėlto dar turės būti tikrai sprendžiamų veiksmų ta ir dėl Lenkijos... Na, seksim toliau tos lenkų mintis: Baltijos tautos savo valstybių priklausomybes arba neatgaus, arba atgaus kelio Europos valstybių federacijos keliu — reikiai uždaryti. Šitaip manyti turi ir lenkai, dalinai, ir pagrindo. Ir jei visos Europos struktūra bus konstruojama federacine forma — Lietuva, be abejonės, negalės čia būti atskiru veiksniumi. Tik per lengvai lenkai numeta tūjo-Skandijos federaciją. Taip pat yra gal, kaip vienetas Baltijos tautų — Suomijos tautų ja tam tikrame politiniai organizaciniai sąlygomis su likusiu kontinentu (prieš šį karą jų kaimynų dentijos buvo sukūrę SELL). Bet toje lenkų sąvąje lenkai apie federacijas kalbėdami atšiausį sąsako, kad tarptautinėje arenoje niekas "Lietuvą nekalba ir niekas ją nesidomi". Todel vietos išskaičiuoti labai daug susidomėjusių Lietuva duomenų, tačiau manome, kad dėl to gimo tos brošiūrėles autoriai turės neturėti raudonuoti.

Toliau — lenkai, aiškindami, kad lietuvių vienintėle galimybė atsistatyti politinai — sąsijungti į Vidurio Europos federaciją, sąsijungti iš to būtų abiem pusėm: a) Lietuvos nes ji savo valstybinėje organizacijoje galėtų tautiniai, kultūriniai ir ukiniai; b) jo federacijai — nes gautų strateginiai naudingi sienos, ko nebutų, jei Lietuva vienokia ar kita forma paliktų už federacijos ribų. Ta prasme sakoma brošiūroje — Lietuvos ateitis ten, kur ten, kur jos tiems tikslams grės pavojus — ji visada kovos, kaip kovoja ir šiandien. Todel ir lenkai, jei pajęgs suprasti ir atitaisyti bendros praities klaidas, turi būti pripažinti lygiai kovojančių faktoriu su sąsijungtys ir už savo ateitį, kaip tai daro ir Lenkai. Ar lenkai pajęgs greit to politinio lygio pasiekti šiol jie jo dar nėra pasiekę, nes minėtos sąsiurios pradžioje (1931) išskeldami polietnines sinų svarbą, sako, kad Lietuvai jie svarbiai "neišvengs atskaitomybės valandos (rachunkow)" — atseit, išsiskaidymą pradedant grąšindami. Dėl to galime užtikinti: tikrai Lietuva nebijos patiekti savo tautybės rezultaty, nes ji yra tikra, kad jai skaitomybė politinės moralės akimis žūtinai tikrai nemažiau šviri, kaip ir pačios Lenkijos skaitomybė. (Iš Nepr. Liet.) 1943 m. sp.

Worcesterio Naujienos

KAS LAUKIA LIETUVOS?

Skubėkite Rinkti Parašus Ant Peticijų Dabar!

Raudonosioms armijoms įsiveržiant į Lietuvą, Lietuva atsiduria trečioje prieš okupaciją — rudasis nacizmas pakeičiamas vėl raudonuoju Azijatišku komunistišku barbarizmu, su visais žiaurumais kurie buvo nutraukti 1941 metais, ir pakeisti Vokiečių žiauria okupacija.

Tam dabar reikalinga kuo smarkiausia rinkti Peticijas, ir šį rudenį butinai nuvežti jas Prezidentui Rooseveltui. Lietuviai per visą Ameriką privalo subrusti labiau parašų rinkimą vykdyti, kad kuodaugiau balsų pasisakytų jog jie nepritaria Lietuvos pavergimui. Lietuvių kareivių motinos prašomos registruotis kelionei į Washingtoną su Peticijomis.

Lietuvos žmonės skelbė kovosią bet nepasiduosią bolševikų okupacijai, kaip kovojo ir tramdė Vokiečius. Dabar, kada Lietuva pereina į Amerikos sąjungininkės Rusijos rankas, mes turim reikalauti jai teisingumo, ir teisingumas jai gali būti duotas, jeigu tik Amerika prisilaikys savo kariavimo principų — mažų ir pavergtų tautų išlaisvinimo.

Kareivių Motinas savo kolonijoje surašant, praneškite tuojau adresu:

Mrs. Ona Biežis, 3241 W. 66-th Place, Chicago, Illinois
Kurie dar neturit peticijų blankų, rašykite tuojau į Peticijų Komisijos pirmininką:

W. F. Laukaitis, 110 E. Lexington Street, Baltimore, Md.
LVS Centras, 6820 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio

ŠTABO SERŽANTAS JUOZAS BANYS ŽUVO KARIAUDAMAS

Seržantas Juozas Banys, neseniai tik prieš tris mėnesius atsiveikino su savo tėvais; broliais ir seserimis, taipgi draugais, prieš išvykimą užsienin. Šią savaitę Juozo Banio tėvai, Kazys ir Petronė Baniai; nuo 24 Dell alėjos gavo žinią kad jų sunus Juozas mirė liepos 7-tą dieną, kariaudamas Prancūzijoje. Seržantas Banys buvo labai gerai žinomas tarp Worcesterio jaunimo. Jisai buvo choristas, šv. Kazimiero parapijos chore ir pasižymėjęs kaip sportininkas, ypač buvo kumštinninkas mėgėjas.

Seržantas Banys įstojo į armiją spalio 19-tą, 1942 metais. Jisai dirbo American Steel and Wire kompanijoje prieš įstojimą militariškon tarnystėn. Seržantas Banys palieka savo tėvus; tris brolius, korp. Povilą Banį, Armijos Oro Jėgų narys; West-

over Field; Joną Banį, kurs yra Veteranų ligoninėje, Bedford, Mass.; Antaną Banį, Bostone; keturias seseris, Adele; žinomą kaip seserę Koroną, šv. Kazimiero seserę vienuole, Shenandoah, Pa.; ponią Emiliją Jankienę; Leoną Baniutę; ir ponią Patriciją Paquette.

WORCESTERIO MARGUMYNAI

Pereitą sekmadienį Aušros Vartų parapijos daržė Moterų Piliečių Kliubas turėjo surengęs pikniką. Pikninkas pavyko gerai visais atžvilgiais. Matėsi svečių už kitų miestų: dalyvavo ponai B. Palubeckai iš Bostono, panelė Marytė Daniliūtė iš Washington, D. C. Piknike smarkiai darbavosi sekan. ponios: p-nia V. Kielienė, M. Juozaitienė, K. Pupkienė, Mrs. Burke, Viktorija Jasiukonis, ponai Burokienė, p. Balčiūnienė, Rakauskienė ir kitos, kurių pavardžių neteko sužinoti.

Leitenantas Adomas Kudrauskas, parvyko ant 10 dienų atostogų. Paskui Leitenantą sekė ir garnys — apdovanodamas jį devynių svarų sunum. Džiaugėsi jais nauji Kudrauskai, gavę tokią dovaną. Džiaugiasi ir vietos žinomi biznieriiai ponai Mitrikai ir Kudrauskai su laukę naujo anuko.

Racijonavimas Nuo Liepos 23-čios iki 29-tos, 1944 m.

MESOS IR RIEBALAI

Geros Ilgam Laikui — Raudonos Markutės A8 iki Z8 Ketvirtos Knygoje, vertės po 10 punktų kiekviena. Raudoni ženkleliai vertės po vieną punktą, naudojami kaip graža. Pastebėta šeiminkėm, kad raudonos markutės dabar įeina galion kas keturias savaites vietoj kas dvi savaites. Tokiu būdu, punktų skaitlius sumažintas iki 15 kas dvi savaites vietoj 30.

KONSERVUOTI VALGIAI

Geros Ilgam Laikui — Mėlynos Markutės A8 iki Z8 ir Mėlyna Markutė A5 antro lapo Ketvirtos Knygoje, vertės po 10 punktų. Mėlyni ženkleliai vertės po vieną punktą naudojami kaip graža.

CUKRUS

Geros Ilgam Laikui — Cukraus Markutės no. 30, 31 ir 32, Ketvirtos Knygoje, kiekviena gėra del penkių svarų. Cukraus markutė numerio 40-to, Ketvirtos Knygoje, gėra del penkių svarų konservavimui namėj, iki vasario mėnesio 28-tą dieną.

Pas ponus J. Dirsus — nuo Ellsworth gatvės atostogauja brolis Vladas Dirsas iš Bridgeport, Conn. Jis praleis visą savaitę Worcesterį.

Advokatas Juozas Ginkus su šeima praleidžia vakacijas Worcesterį. Juozas Ginkus worcesterietis, apsigyvenęs New Haven, Conn. kaip reprezentantas American Steel and Wire kompanijos.

Liepos 7-tą dieną žuvo Francijoje Lietuviukas, Sgt. Juozas Banis. Tėvai — Kazimieras ir ponai Baniai, gyvena po no. 24 Dell Ave. Juozas buvo žinomas kaip geras sportininkas — "Amateur Bokseris." Paliko nuiludime tėvus, tris brolius ir keturias seseris.

700 Worcester Wire Works darbininkų grįžo į darbą. Streikas tęsėsi dvi dienas už taip vadinamą "Stretch out plan."

Lenkai patrijotai vaikščioja nosis nuleidę. Matyt berekaudami apie Vilnių, ne teks nei Varšuvos, nes Stalino Maskvoje sudaryta valdžia valdys visą Lenkiją. Amerikos valdžia griežtai pasilieka neutrali Lenkijos Rusijos ginčiuose iki karas pasibaigs.

J. Krasinskas

Namas Ant Pardavimo

Parsiduoda dviejų tenementų namas po 5-kius kambarius; pirmas gyvenimas apšildomas. Yra dviejų karų garadžius. Vieta gyvenimui labai patogi. Savininkai galite matyti bile kada. Kreipkitės ant antro gyvenimo: — 20 Suffolk St., Worcester, Mass. (81-33)

1945 metų. Kuriam reikalinga, bus suteikta iki po 20 svarų del kiekvieno šeimos nario, jei išpildysite formą R-322 pas OPA vietines Tarybas. Naujosios Anglijos OPA tarybos paskyrė du laikotarpius del tokių paskyrimų; 1-mas laikotarpis nuo birželio 1-mos iki liepos 31; antras; nuo rugpjūčio 1-mos iki spalio 31-mos.

BATAI

Geri Ilgam Laikui — Lėktuvo markutės no. 1 ir 2 Karo Knygoje Trečioje, geri po vieną porą batų.

GASOLINAS

Rugpjūčio 8-ta — Paskutinė diena del A10 kuponų, geri del trijų galionų. Bc, B4, C3 ir C4 kuponai geri po penkis galionas kiekvienas.

KURO ALIEJUS

Rugsėjo 30 — Paskutinė diena del Ketvirtos ir Penkto periodo kuponų. Visi kuponai verti po 10 galionų už vieneta. Nauji 1944-1945 kuro aliejaus kuponai bus geri del 10 galionų, kaip tik naudotojas juos gaus iš vietinių OPA Tarybų.

Worcester Victory Garden Komiteto Pranešimai

Apie Pupų ir Burokų Konservavimą. — Pupų ir burokų yra užaugę užtektinai. Visose krautuose rasite jų daug. Šių svarbių daržovių konservavimas buvo svarstomas Pergalės Centre 13 Chestnut gatvės.

Vienas bušelis ar 24 svarai pupų pripildys 25 puskvortes; vienas bušelis arba 50 svarų burokų pripildys 50 puskvortes. Keturių kvortos pupų ir trys arba keturios kvortos burokų butų užtektinai kiekvienam šeimynos nariui. Tai Worcesterio šeiminkėms gali sudėti į bonkas tiek kiek užtektį jų šeimynų skaitliui ir apetitui.

Pupos ir kitos daržovės turi būti nuskintos kaip tik prieš konservavimą. Ypač pupos praranda pusę vitamino A, jeigu laikomos per naktį, o daugiau negu pusę, jeigu palaikytos šiltoji vietoj. Taigi svarbu tą atminti. Taipgi reikia neužmiršti, kad burokų lapus nereikia numesti, nes juose randasi daug svarbių vitaminų. Pašaukite centrą — 4-1367 sužinoti receptus kaip konservuoti pupas ir burokus.

KOMITETAS PRIIMS PERVERSĖ DERLIAUS

Komitetas pageidauja šiais met. išvengti perviršio nesunaudojimą per apsiėmimą buti centru kur bus priimta visos daržovės kurios nebus reikalingos tiem, kurie užaugino. Bažnyčios, mokyklos ir labdarybės įstaigos, kurios norės konservuoti del vakarienių ir susirinkimų laike žiemos, turės privilegiją tą padaryti Pergalės Daržų centre, 13 Chestnut gatvės. Čia yra pilni įrengimai tą darbą atlikti. Tik tai malonėkit pranešti vieną dieną iš anksto.

KONSERVAVIMO DEMONSTRACIJOS

Sekandios savaitės programa: rugp. 1, svogupai; rugp. 2, melono žievė; rugp. 3, agurkai; rugp. 4, įvairūs sezoniniai žaliuymynai, taipgi vaisiai ir daržovės. Radio programos, WTAG 6:15 val. vakare, liepos 31, direktorius Potter; rugp. 2 konservavimo direktorė, ponai Bixby; rugp. 4, direktorius Potter.

DABAR TIKTAI ATĖJO

Šešios prieš-karinės Singer mamos Siuvimo mašinos. Priimsim ir senas su nuolaida. Kreipkitės

Singer Sewing Center

561 MAIN ST. TEL. 5-4138 Worcester, Mass.

Užisimoka Pirkti Gerus Čevėrykus ir Duoti Juos Pataisyti — Pas

Vicks Shoe Repairing
13 1/2 VERNON GATVĖS
(Kampas Jefferson)
SKERSAI LIETUVIŲ KLIUBO

COME AND SEE
"Bordini the Great"
Magician and Fire Eater
AT THE LITHUANIAN RADIO 10-th ANNIVERSARY
Picnic and Bond Rally
SUNDAY, JULY 30-th, 1944
AT LAKE CHAUNCY PARK
WESTBORO, MASS.

RADIO ŽINIOS
Lietuvių Radio Korporacijos programos per stotį WORL, 950 kilocycles, 9:30 iki 10:30 val. ryte nedėlioj July 30-tą, bus sekantis:
1 — Selvestras Shatas ir jo muzikantai iš Hudsono. 2 — Birutės Radio Kwartetas vadovaujant Valentina Minkienei. 3 — Pasaka apie Magdūtę.
Po programai prašome parašyt laiškėli ar atvirutę į stotį WORL, Lithuanian Program, 216 Tremont St. Boston, Mass., pranešdami savo spudžius.
Steponas Minkaus

Piknikas
Birutės Pašelpinė draugija rengia pikniką, sekmadienį, liepos 30-tą, 1944 metais; Maironio parke. Piknikas prasidės nuo pirmos valandos ir baigsis iki vėlai vakare.
Gerbiameji Worcesterio ir apylinkės lietuviai, visi yra kviečiami atsilankyti į šį mūsų rengiamą pikniką praleisti sekmadienio pusdienį su mumis tyrame ore, prie gražaus ežero ir užmiršti visokius rūpesčius. Turėsite progą praleisti laiką linksmi. Bus visokių šaltų gėrymų ir užkandžių.
Pageidautina, kad visi Birutės draugijos narės ir nariai dalyvautų, nes tas piknikas yra rengiamas padaryti šiek tiek pelno į draugijos išdą. Visi turim dalyvauti, nes mūsų pareiga savo organizacijai pasidarbuoti.
J. A. V.

Sanitary
Shirt Laundry
VALYTOJAI IR MATAI
Pilas Skalbymo Patalpa
Skalbiam, prosiam, pataisyti, marškinius, uniformas, drabužius ir viršutinius drabužius.
Sesantis daiktus.
MARIJONA PAKAUKA
MARIJONA MAJORA
Darbas Gvarant
Atneškite ir Apsuokite
15 KELLEY ST.
WORCESTER, MASS.

Pardavimui
Vienuolika kambarių namelis su pečium ir butu. Kreipkitės: 14 Pattison gatvės, Worcester, Mass.

Kazimieras J. Račkus Mirė
Kazimieras J. Račkus, sulaukęs 55 metus, buvo rastas negyvas birželio 19-tą. Jisai sirgo per ilgą laiką ir neturėjo vilties pasveikti. Jisai išgyveno Worcesterį per 30 metų ir priklausė prie šv. Jurgio pašalpinės draugijos. Velionis paliko savo žmoną Oną Uzapavičiutę Račkienę; tris sunus, Edvardą Račkų, kuris tarnauja Laivyne, Pietiniame Pacifike; Saržentą Antaną Račkų, su Militariška Policija, Camp Gruber, Oklahoma; Jurgį Račkų, Worcesterį; seserį Prancišką Pinskiene, Millbury, Mass.; ir du anuku.

Laidotuvės buvo birželio 23 dieną, iš J. Dirsos laidotuvių kopylčios, 10-tą valandą ryte. Velionis buvo palaidotas Notre Dame kapuose.

VICTOR PR
Lietuvis Geras
KONTRAKTORIUS
Atliekam Visokius Darbus
Dažytojas - Patalpa
18 VIDAUŠIŲ KAMBARIAI
Tel. 5-5715 ir 4-4444
27 Grand St., Worcester
Lic. No. 6085

CHARRON RAD
ELECTRINIAI
Radio
Pečiai
Planai
20 Trumbull St.
Worcester, Mass.

LIETUVIŲ
BIZNIERIAI, GARSIAUSIAI
AMERIKOS LIETUVIS

A K I N I A I
20 Metų Patyrimo
The EYEGLASS Shop
V. J. WADOWSKI, Optikeris
10 MILLBURY GATVĖS
Atidaryta Vakaris — Dial 9-8051

LAINER'S
CLEANSERS
● GERAS DARBAS
● GREITAS PATARNAVIMAS
● ŽEMOS KAINOS
Dial 5-5281
73 Green St.

AR MANOT PIRKT AR PARDUOT AUTOMOBILĮ?
PERKA UŽ TINKAMĄ KAINĄ
— ir —
PARDUODA UŽ TINKAMĄ KAINĄ
Kreipkitės —
PACKARD - PONTIAC CO.
495 SHREWSBURY ST., WORCESTER, MASS.
Klauskite JUOZO ŠIMAKAUSKO arba telefonuokite
ir jis atvažiuos į namus
TEL. 3-8173

DABAR TIKTAI ATĖJO
Šešios prieš-karinės Singer mamos Siuvimo mašinos. Priimsim ir senas su nuolaida. Kreipkitės
Singer Sewing Center
561 MAIN ST. TEL. 5-4138 Worcester, Mass.
Užisimoka Pirkti Gerus Čevėrykus ir Duoti Juos Pataisyti — Pas
Vicks Shoe Repairing
13 1/2 VERNON GATVĖS
(Kampas Jefferson)
SKERSAI LIETUVIŲ KLIUBO

SAVAI AP
Washing
Smith, Su
to Direkc
na naujier
jos liko nu
jomų dole
sisiekimū
ur. Jis m
lo 30, 19
bus nug
Sąjungie
sisiekimu
frontuose
Prancūzijo
sandijoje
nuo linija
nu atdara
Rusų
Vokiečius
ty iki Ka
ty Prus
Vokiečiai
smuigiū.
tai pasi
A. I
del kuri
stas vis
bas. Ant
ojimas
Vok
augis tai
ika su Ru
cū nep
Hitleri
rejoimo
matsysime
ngiečių
gs į Hit
diktuos F
šės sąlyg
Dabar ein
šis smark
ršuvos.
nuo rusū
Lenkų
lietuviai
vos miest
is Romo
lauku,
15 KELLEY
WORCESTER, MASS.